

BoekStart

Boekidee voor de kinderopvang

Waar is iedereen?

Illustraties en tekst: Charly Delwart – Élo | Uitgave van Oogappel / Standaard Uitgeverij; 2021

Kartonnen boekje met 3 bladzijden zo breed als het boek, en 5 bladzijden waarvan de eerste smal is en de volgende verbreden tot de vijfde weer de breedte van het boek heeft.

Hoe kan dat nou? Waar is de poes ineens gebleven? En de hond, het konijn, de koe en de eend? Zojuist gingen de vijf dierenvriendjes nog samen aan de wandel, en dan verdwijnt het ene na het andere vriendje zomaar, hup, van de bladzijde. Dit bezorgt niet alleen de dieren zelf verbaasde oogjes, ook de dreumes bij je op schoot snapt daar niets van. Zelfs jij vraagt je af wat er aan de hand is. Heel vreemd allemaal. Wat denk je dat er is gebeurd? Nou heel gewoon, KIEKEBOE! Daar is iedereen weer. Wat een knap opgebouwd en vrolijke vondst is dit boek om zo kiekeboe in beeld te brengen. Gegarandeerd een boekje om iedere beteuterde dreumes op te monteren en er zelf tevreden bij te grinniken, zo verrassend goed is het.

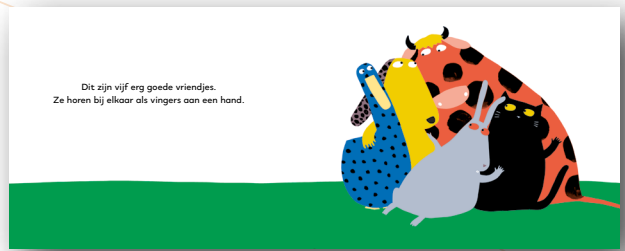
Vanaf 10 maanden

Volgens de ontwikkelingspsycholoog Jean Piaget is een baby rond 8 á 9 maanden in staat om te begrijpen dat een object blijft bestaan ook al ziet hij het niet meer (objectpermanentie). Als iets uit zicht verdwijnt kijkt de baby naar waar het gebleven is. Tijd dus voor een spelletje kiekeboe. Kinderen over de hele wereld schateren het uit als je je gezicht verstopt achter een doek en dat weer wegtrekt: daar ben je weer! Het is een kwestie van uitproberen of een dreumes ook begrijpt hoe kiekeboe in dit boekje werkt. Het is bovendien een echt piepklein verhaaltje waarbij de bladzijden niet kriskras, maar van voor naar achter gelezen moeten worden om het bedoelde effect te krijgen. Dat kan best een tijdje later pas zijn. Een dreumes moet dan al goed gericht zijn op de inhoud en zal steeds de vorige en de volgende pagina omdraaien om het dier te zoeken dat is verdwenen. Is hij blij verrast bij de laatste plaat waar alle dieren weer op zijn komen dagen, dan snapt hij: 'Kiekeboe! O, gelukkig hier is iedereen!'

Voorbereiding

Als je zelf het boek bekijkt en leest, brengt dat wat bij je teweeg. Misschien begrijp je zelf ook niet zo goed wat er gebeurt en vraag je je af hoe het afloopt. Hoe zal dit zijn door de ogen van het kind?

- Het verhaaltje begint met de tekst: 'Dit zijn vijf erg goede vriendjes. Ze horen bij elkaar als vingers aan een hand.' Je ziet hoe de vijf dieren elkaar vasthouden. Dat kun je wel een beetje uitleggen: 'Wij horen ook bij elkaar. Je vingers ook. Kijk maar eens naar je hand.'
- Als er iemand ineens weg is, dan denk je: 'Hé waar is die nou?' En als die terugkomt: 'Ha daar is ie weer!'. Dat er een dier weg is en weer terug, snapt een dreumes. In de tekst staat dit in verschillende bewoordingen: 'waar is', 'is verdwenen', 'is weg', 'waar is iedereen gebleven', 'iedereen is foetsie', 'hier is iedereen weer'. Mooie woorden om de betekenis van te leren.
- De houding van de dieren en hun manier van kijken zijn komisch om te zien. Als ze kordaat gaan wandelen kijken ze doelgericht voor zich uit, behalve de kat. Die kijkt alsof hij iets in zijn schild voert. Telkens als er weer een dier verdwijnt, kijken de dieren heel verbaasd. Jonge kinderen voelen die veranderingen van gezichtsuitdrukking vast en zeker aan.

Introductie

Een boek als dit is heel eenvoudig te introduceren. Je zorgt ervoor dat je heel dicht bij de beleving van de kinderen blijft.

- **Waar is ...? Daar is ... weer!**

Doel: Je brengt het kind in de sfeer van het boek en roept voorkennis op

- » Op een eenvoudige manier ontdek je bij een jongste kind of die al begrijpt dat iets nog wel blijft bestaan ook al ziet hij het niet meer. Bijvoorbeeld: het kind laat een speeltje op de grond vallen en je vraagt: 'Waar is je speeltje?'. Zoekt het kind waar het speeltje ligt? Of als iemand de deur uit gaat. 'Waar is ....?'. Kijkt het kind naar de deur? En als die terugkomt: 'Daar is ... weer!'.

- **Kiekeboe**

Doel: je laat het kind ervaren hoe kiekeboe spelen gaat en bereidt het zo voor op het boek

- » Doe een kiekeboe spelletje door iets voor je gezicht te houden en weer weg te halen terwijl je vrolijk 'kiekeboe' roept. Je speelt het met een knuffel die je verstopt en weer tevoorschijn laat komen: 'Kiekeboe!' Of je stopt kleine speelgoedieren onder een doos en 'hallo daar zijn ze weer'.

Voorlezen

Dit is zo'n koddig boek dat succes vrijwel verzekerd is. Toch is het zinvol na te denken over hoe je het voorlezen aanpakt. Je wilt toch graag dat de kinderen het goed begrijpen.

- De vormgeving van het boek, beeld en tekst zijn knap gecombineerd. Voor een optimaal effect lees je het boek van begin tot einde voor. Een dreumes die gewend is om zelf kriskras te bladeren, geef je nu meer leiding zodat de kiekeboe-verrassing echt werkt.
- Het dier dat vooraan komt te lopen verdwijnt. In plaats van dat dier staat er nu tekst, bijvoorbeeld: 'En waar is de hond? Wat vreemd. Hond?'. Een leuke uitnodiging om de kinderen mee te laten roepen. Bij de koe staat er zelfs 'koehoe'. Dat verlengen kun je ook leuk doen bij de namen van de andere dieren: kahat, hohond, konijhijn en eeheend!
- Met je mimiek en je gebaren bouw je de spanning op en toon je expressie bij wat je leest, bijvoorbeeld bij: 'Wat vreemd!', 'Oei oei oei, heel erg vreemd allemaal!'. 'Wat is er gebeurd? Iedereen is foetsie!'. 'Foetsie' is een leuk woord waarmee je vanzelf grapjes maakt.

Activiteiten

Door na het voorlezen een betekenisvolle activiteit te doen, zorg je voor meer plezier en verwerking.

- **Verstoppen**

Doel: verwerken van de beleving van het boek en spelplezier

- » Verzamel speelgoedieren of knuffels zoals in het boek. Zet ze bij elkaar: het zijn dikke vriendjes. Telkens verstopt een kind een dier achter zijn rug of onder zijn shirt. Jullie roepen het dier bij zijn naam. Kiekeboe! Daar is hij weer.

- **Nou jij!**

Doel: stimuleren van boekgedrag en ontluikende geletterdheid

- » Als de oudste dreumesen en jongste peuters het verhaaltje al een paar keer gehoord hebben, weten ze hoe jij het voorleest. Probeer eens wat er gebeurt als je een kind het boek geeft en uitnodigend zegt: 'Vertel maar! Lees maar voor!' Zie en hoor je jezelf terug? Gebruik bij je feedback woorden zoals: opendoen, dicht, bladzijde omslaan, kijken, aanwijzen, boek lezen, plaatjes.